דאדרי דחי

פנינים נפלאים מתורתו של

המהרא"ל צינץ

הגאון רבי אריה לייב צינץ זי"ע מפלאצק

גיליון שצ"ה, פרשת חיי שרה תשפ"ז

מכון להוצאה חדשה ומפוארת
של ספרי מהרא"ל צינץ זיע"א

ת.ד. 3498 אשדוד 77134
טל': 08-8648989
פקס: 08-8648686
tzintz@tzintz.org

הכמהת רבינו,
מי שישתדל
בהדפסת
ספריו יהיה
לו המחבר
למליון

ברכתו השלמה של אברהם לעת זקנתו

וְאַבְרָהָם זָקֵן בָּא בַּיָּמִים וַה' בֵּרַךְ אֶת אַבְרָהָם בַּכֹּל (כד, א).

בדרך כלל הזקנה נחשבת לחיסרון, כפי שאמרו חז"ל (שבת קנב, א): "סיבותא - כלילא דחילפא" (=זקנה - עטרת של קוצים), וכן מובא בערכין (יט, א): "סבא בביתא - פחא בביתא" (=זקן בבית - שבר בבית). אולם אצל אברהם אבינו, אף על פי שהיה זקן, לא חלו בו החסרונות המסתעפים מן הזקנה.

יתרה מזו, הרי אמרו שכל השרוי בלא אישה שרוי בלא ברכה (יבמות סב, ב), ואם כן אצל אברהם היו 'תרתי לריעותא' - גם היה זקן, וגם היה שרוי בלא אישה (לאחר פטירת שרה אמנו). אף על פי כן, הברכה הייתה שרויה עמו במלואה, כנאמר "וַה' בֵּרַךְ אֶת אַבְרָהָם בַּכֹּל".

והטעם לכך הוא, שכל סיבת חסרון הברכה במי ששרוי בלא אישה היא מפני שהיצר הרע מתגרה בו; אולם באברהם לא שלט היצר הרע כלל. ולכן נאמר "וַה' בֵּרַךְ אֶת אַבְרָהָם בַּכֹּל", להורות שלא שלט בו היצר, כפי שדרשו חז"ל במדרש רבה (נט, ח) על התיבה 'בכל', וזה לשונם: "'בכל' - שהוא שליט ביצרו".

(מלא העומר)

מעבד לאיש - כיצד נעשה אליעזר שליח ליצחק?

וַיִּקַּח הָאִישׁ נֶזֶם זָהָב בֶּקַע מִשְׁקָלוֹ וגו' (כד, כב).

ויש להבין, מדוע שינה הכתוב כאן וקראו 'איש', ולא 'עבד' כפי שנקרא עד כה?

ונראה לבאר זאת, כי לכאורה הנזמים שנתן לה אליעזר היו לשם קידושין בשביל יצחק. והנה באמת קיימא לן בגמרא (גיטין כג, ב) שאין עבד כנעני יכול להיעשות שליח לקידושין, מפני שאינו שייך בתורת גיטין וקידושין. ואם כן קשה, איך נעשה אליעזר העבד שליח קידושין ליצחק?

אך אמרו במדרש (ב"ר ס, ז): אליעזר על ידי ששימש את הצדיק באמונה, יצא מכלל עבד כנעני (מכלל 'ארור' לכלל 'ברוך') ואם כן מובן, שלאחר שכבר התאמץ בשליחותו זו באמונה, יצא מכלל עבד כנעני ונקרא מעתה 'איש', ולכן היה כשר להיות שליח לקידושין.

(מלא העומר)

פניני דרוש

עומד על הגמלים - אזהרתה הסמויה של רבקה וחשדותיו של אליעזר

וּלְרִבְקָה אָח וּשְׁמוֹ לָבָן וַיָּרָץ לָבָן אֶל הָאִישׁ הַחוּצָה אֶל הָעָיִן (כד, כט). **ופירש רש"י: למה רץ, ועל מה רץ? "וַיְהִי כִּרְאֹת אֶת הַנֶּזֶם" כו', שנתן עיניו בממון.**

ויש להבין את המשך הפסוק: **וּכְשָׁמְעוֹ אֶת דִּבְרֵי רִבְקָה אֲחֹתוֹ לֵאמֹר כֹּה דִּבֶּר אֵלַי הָאִישׁ וַיָּבֹא אֶל הָאִישׁ וְהִנֵּה עֹמֵד עַל הַגְּמַלִּים עַל הָעָיִן. וַיֹּאמֶר בּוֹא בְרוּךְ ה' לָמָּה תַעֲמֹד בַּחוּץ וְאָנֹכִי פִּנִּיתִי הַבַּיִת וּמָקוֹם לַגְּמַלִּים** (שם פסוקים ל-לא).

ויראה לומר, מאחר שכבר נתן אליעזר שבח והודיה לה', שהנחהו לבית אחי אדוניו, מה לו אפוא לעמוד בחוץ? הרי היה לו לילך מיד פנימה אל הבית. ואמנם, לפי שהיה אליעזר נראה כעשיר גדול, הוא הוצרך להיות במקומם של אנשים נאמנים, ולזה שאל תחילה (שם פסוק כג): **הֲיֵשׁ בֵּית אָבִיךְ מָקוֹם לָנוּ לָלִין**. אך אם כן, לאחר שכבר השיבה לו שיש מקום ללין - מדוע בכל זאת נותר לעמוד בחוץ ולא הלך מיד שמה?

אלא שיש לדייק בלאו הכי, שרבקה ענתה לו יותר ממה ששאל. שהרי הוא שאל ממנה רק לינה אחת, והיא השיבה לו לינות הרבה, כמבואר ברש"י (שם פסוק כה). וכיון שאין זה מדרך ארץ להזמין אדם ליותר ממה שביקש, שמא לא ירצה להתעכב, כיצד הציעה לו לינות הרבה? מכאן שרבקה בצדקתה ידעה שאביה ואחיה אנשי רשע הם. ולכן, כאשר שאל אליעזר "הֲיֵשׁ בֵּית אָבִיךְ מָקוֹם לָנוּ לָלִין" - היינו, אף שלא יהיה מקום מיוחד לי לבדי, אלא "לָנוּ" ביחד עם בני הבית כדרך עוברי דרך - נתחכמה רבקה. שהרי ידעה שהם רשעים וחשודים על הגזל, כדאיתא במדרש (ילקוט שמעוני רמז קט) שנתייעצו להורגו, ולכן השיבה לו: **גַּם תֶּבֶן גַּם מִסְפּוֹא רַב עִמָּנוּ גַּם מָקוֹם לָלוּן** (שם פסוק כה), ולא אמרה "לָכֶם". בשינוי לשון זה רמזה לו שטוב יעשה אם יבקש מקום מיוחד לעצמו, והזהירה אותו שיישמר מפניהם.

לפיכך מקדים הפסוק ואומר: "וּלְרִבְקָה אָח וּשְׁמוֹ לָבָן", שהיה מפורסם ברשעותו, ועל כן נתחכמה להזהירו. מסיבה זו, כשראה לבן את הנזם והצמידים ושמע את דברי אחותו "כֹּה דִּבֶּר אֵלַי הָאִישׁ" (שהיו לשון של רמז), הוא הבין שכוונת העבד הייתה שיתנו לו מקום מיוחד ומשומר מגניבה.

והנה, בתחילה רץ לבן החוצה מפני שחשד שהאיש כבר הלך אחרי רבקה משהשיבה לו שיש מקום ללין, ולכן מיהר להקביל את פניו בטרם ייכנס. אולם אליעזר, כששמע את הרמז מדברי רבקה, נזהר והמתין עד שידע בבירור שיש מקום בטוח ומשומר עבורו. ולכן מצאו לבן כשהוא ממתין בחוץ: "וַיָּבֹא אֶל הָאִישׁ וְהִנֵּה עֹמֵד עַל הַגְּמַלִּים". ופירש רש"י "עַל הַגְּמַלִּים - לשומרן". וכאשר הבין לבן שהם חשודים בעיני אליעזר, התחכם אף הוא ואמר "לָמָּה תַעֲמֹד בַּחוּץ" מיראה שמא יפגעו בך בני הבית? הרי "וְאָנֹכִי פִּנִּיתִי הַבַּיִת וּמָקוֹם לַגְּמַלִּים" - הכנתי מקום מיוחד שיהיה משומר מכל נזק.

וזהו גם עומק כוונת לבן באומרו "בּוֹא בְרוּךְ ה' לָמָּה תַעֲמֹד בַּחוּץ": הוא הבין שאליעזר חושש מנזק והפסד מידי אנשים שאינם מהוגנים. על כך רמז לו לבן, כפי שאיתא במדרש נשא (במדבר רבה יא, ה) על הפסוק (במדבר ו, כד) "יְבָרֶכְךָ ה' וְיִשְׁמְרֶךָ" - שהנותן מתנה לעבדו אינו יכול לשומרו מכל אדם, אולם הקב"ה הנותן, הוא גם השומר. ואם כן, טען לבן, מאחר שאתה "ברוך ה'" ויש לך שמירה עליונה כזו, הרי שאין לך לחוש מפני נזק כלל.

(מלא העומר)

חדש!

ניתן לשמוע בכל שבוע דבר תורה מרבנו המהרא"ל צינץ על פרשת השבוע,

מפי המשפיע הרב הגאון רבי ברוך שוורץ שליט"א
מרבני המכון ומו"ץ באוצר הפוסקים

08-8648989 שלוחה 5

הזדמנות

דרושים שותפים להדפסה נוספת של הסט המפואר

חמשה חומשי תורה וחמש מגילות ו' כרכים

עם פירוש "מלא העומר" מאת רבינו המהרא"ל צינץ זי"ע

שיחולק חינם בעז"ה לבתי מדרש והיכלי תורה

קחו שותפות בהדפסה זו

ותזכו בסגולה הגדולה, ולהבטחת המחבר

"שיהיה למליץ למשתדלים בהדפסת ספריו"

08-8648989

פניני ישועות

ישועה כפולה: הכסף התקוע השתחרר ולמחרת קיבלו 2,000 יורו מראש

התמודדות עם עיכובים כספיים ממושכים וכספים שאינם משולמים היא מועקה קשה שמדירה שינה, יוצרת חוסר יציבות ומכבידה על התנהלות הבית. אישה יקרה חוותה זאת על בשרה כאשר סכום משמעותי ביותר של 2,500 יורו, שהגיע למשפחתה בדין, נתקע מסיבות שונות והפך לסאגה ממושכת ומייאשת. במשך תקופה ארוכה, כל הפניות, הניסיונות וההשתדלויות בדרכי הטבע לשחרר את הכסף העלו חרס, והתשלום נראה רחוק ובלתי מושג מתמיד.

כאשר הבינה כי ככלות כל הקיצין השערים הרגילים נראים נעולים לחלוטין, היא החליטה לעשות מעשה ולפנות לכוח שמעל הטבע. היא יצרה קשר עם משרדי המכון וקיבלה על עצמה שותפות קבועה באמצעות חתימה על הוראת קבע בסך 72 שקל לחודש למען הוצאת ספרי רבנו המהרא"ל צינץ זי"ע. היא כיוונה בתחינה שזכות תורתו של הצדיק תעמוד לה לפתוח את שערי השפע ולהסיר את החסימות הכלכליות שהעיקו על משפחתה תקופה כה ארוכה.

התשובה משמיים הייתה מיידית, עוצמתית ומעוררת השתאות. מיד לאחר חתימת הוראת הקבע וקבלת השותפות, ממש באותו היום, הוסרו כל המניעות באורח פלא. אותו סכום מעוכב של 2,500 יורו שהיה "תקוע" זמן כה רב, הופקד לפתע בחשבון הבנק שלה במלואו. אולם כאן לא תמה מסכת הפלאים של אותם ימים. כבר למחרת היום, נפתחו שערי ברכה נוספים, והמשפחה הופתעה לקבל תשלום בלתי צפוי נוסף של 2,000 יורו שניתן להם מראש ועל החשבון.

ניתן להזמין חינם את ספרי רבנו לבתי מדרש וישיבות

להשתתפות בהדפסת הספרים לקיום צוואתו של הגאון זי"ע ולזכות בהבטחתו

08-864-89-89

ארה"ב: 718-2592395